

Försäkringsvillkor

Garage- och transportförsäkring

Innehåll

Översiktlig information	4
Du väljer omfattning	4
Var rädd om dig och ditt fordon	4
Allmän information.....	4
Var försäkringen gäller.....	4
Försäkringsbelopp och premie	4
Anmäl ändrade förhållanden!.....	4
Försäkringens giltighet.....	4
Vad omfattar egendomsskyddet?.....	5
Vad omfattar inte egendomsskyddet?.....	5
Vad kan du vänta dig i ersättning?.....	5
Om självriskkrav och aktsamhetskrav.....	5
Mervärdeskatt	5
Garageförsäkring.....	5
Transportförsäkring.....	6
Vi vill att du ska vara nöjd.....	6
Allmänna försäkringsvillkor	7
1. Vilka fordon försäkringen gäller för.....	7
2. Vad som ingår i försäkringen.....	7
3. Var försäkringen gäller.....	7
4. Vem försäkringen gäller för.....	7
5. Självrisker	7
6. Vilken egendom som är försäkrad	7
7. Hur vi värderar och ersätter din skadade egendom	7
Garageförsäkring	9
1. Vad som ingår i garageförsäkringen	9
2. Brandförsäkring	9
3. Glasförsäkring	9
4. Stöldförsäkring.....	10
5. Rättsskyddsförsäkring.....	10
Transportförsäkring	13
1. Vad som ingår i transportförsäkringen	13
2. Trafikolycka	13
3. Trafikolycka och stöld.....	14
Allmänna bestämmelser	16
1. Skydd av personuppgifter.....	16
2. Skaderegistrering	16
3. Avtalet och premien.....	16
4. Upplysningsplikt	17
5. Riskökning	17
6. Dubbelförsäkring	18
7. Avdrag på ersättning.....	18
8. Räddningsplikt	18
9. Identifikation med den försäkrade vid tillämpning av punkt 7	18
10. Undantag från bestämmelserna om avdrag enligt punkterna 5.2 och 7 samt vid brott mot aktsamhetskrav	19
11. Återkrav.....	19
12. Lag, garanti eller annat åtagande.....	19
13. Krigsskador	19
14. Atomskador med mera	19
15. Dammbrott	19
16. Preskription	19

Om skada inträffar	20
Vid frågor om försäkring eller skador	21
Om vi inte skulle komma överens	22
Vi vill att du ska vara nöjd	22
Vänd dig till Folksam	22
Kundombudsmannen Folksam	22
Branschgemensamma nämnder	22
Allmän domstol	22
Vänta inte för länge	22

Översiktlig information

Före den egentliga villkorstexten får du i det här avsnittet en översiktlig information om hur försäkringen gäller.

Detta häfte innehåller de försäkringsvillkor som gäller för Garage- och transportförsäkring. När vi i villkoren använder orden ”du” och ”din” menar vi – om inte annat sägs – både försäkringstagaren och var och en av övriga försäkrade personer. Med ”vi” och ”oss” menas försäkringsgivaren, det vill säga Folksam.

Försäkringsgivare är Folksam ömsesidig sakförsäkring, organisationsnummer 502006-1619
Adress: 106 60 Stockholm Telefon: 0771-950 950

Folksam verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen och vår marknadsföring följer svensk lag.

Folksam ömsesidig sakförsäkring tillhandahåller i huvudsak försäkring för boende, motorfordon och båtar. Omfattningen av din försäkring framgår av försäkringsvillkoren och försäkringsbeskedet. Dessa tillhandahålls på svenska och all kommunikation mellan dig och oss sker på svenska. Alla utskick avseende ditt/företagets försäkringsinnehav sker till din folkbokföringsadress/företagets adress, såvida vi inte kommer överens om annat. Om inte annat avtalats är försäkringstiden ett år.

Du väljer omfattning

När du köper försäkringarna kan du teckna endast Garageförsäkring eller både Garage- och transportförsäkring. Väljer du Garage- och transportförsäkring behöver du också välja om den vid transport ska omfatta Trafik eller Trafik och Stöld.

Var rädd om dig och ditt fordon

För att du ska få full ersättning måste du vara försiktig. Annars kan du helt eller delvis förlora din rätt till ersättning.

Allmän information

Det här är en sammanfattning av försäkringsvillkoren. Det är de fullständiga försäkringsvillkoren som tillsammans med försäkringsbeskedet utgör avtalet mellan oss. I försäkringen finns vissa begränsningar och så kallade aktsamhetskrav, det vill säga krav på försiktighet. Vissa av dem finns beskrivna i den här informationen, men vi vill göra dig uppmärksam på att det är de fullständiga villkoren som gäller, se Allmänna försäkringsvillkor.

Var försäkringen gäller

Garageförsäkringen gäller endast i Sverige och transportförsäkringen gäller inom Norden om inget annat anges i försäkringsbeskedet.

Försäkringsbelopp och premie

Försäkringen och premien bygger på de uppgifter som du har lämnat till oss.

Anmäl ändrade förhållanden!

Om något förhållande som finns angivet i avtalet mellan dig och oss förändras och detta påverkar risken ska du meddela oss detta så fort du kan. Annars riskerar du att helt eller delvis stå utan försäkringsskydd.

Försäkringens giltighet

Ditt försäkringsavtal förnyas automatisk för ett år i taget och det inte sagts upp av dig eller av oss. Du kan när som helst under försäkringstiden säga upp försäkringen att gälla vid försäkringstidens utgång. Under försäkringstiden kan du under vissa förutsättningar säga upp avtalet att upphöra före försäkringstidens utgång, bland annat vid skada eller om behovet upphört. Vi kan säga upp avtalet om premien inte betalas i rätt tid.

Vad omfattar egendomsskyddet?

Försäkringen gäller tävlingsfordonet och normal utrustning som hör till fordonet.

Vad omfattar inte egendomsskyddet?

Försäkringen gäller inte saker som du har med dig i fordonet, till exempel mobiltelefon, iPad, bagage eller gps.

Vad kan du vänta dig i ersättning?

Hur mycket ersättning du kan få beror på typ av skada. Det är alltid bara det ekonomiska värdet som ersätts – alltså det marknadsvärde som egendomen som skadats har precis innan olyckan var framme. Vi gör en bedömning hur vi ska ersätta dig. Det kan ske kontant, genom att vi bekostar en reparation av skadan eller att vi ersätter det som skadats med något likvärdigt. Vi ställer hårda miljökrav på de verkstäder vi använder. Det är därför viktigt att du kontaktar Folksam innan du beställer reparationer eller liknande.

Om självrisikkrav och aktsamhetskrav

I vissa fall får du själv stå för en del av kostnaden – en så kallad självrisk. Vilket belopp som gäller för dig ser du på ditt försäkringsbesked. Om du brutit mot något av de aktsamhetskrav som vi ställer på dig kan vi sänka ersättningen som du får, till exempel om fordonets underhåll är eftersatt eller om föraren var berusad när skadan uppstod.

Mervärdeskatt

Om försäkringstagaren är redovisningsskyldig för mervärdeskatt, betalar försäkringen inte en sådan kostnad. På begäran skall försäkringstagaren utnyttja sin avlyftningsrätt för mervärdeskatt gällande skadelidandes kostnader.

Garageförsäkring

I garageförsäkringen ingår brandförsäkring, glasförsäkring, stöldförsäkring och rättsskydds-försäkring.

Självrisiker i garageförsäkringen

Självriskerna framgår av ditt försäkringsbrev.

Brand

Vi ersätter om ditt fordon skadas av brand, blixtnedslag eller explosion (punkterat däck definieras inte som explosion). Vi ersätter också om ditt fordon skadas av brand som har anlagts av någon utomstående (tredje man). Det vill säga någon annan än du själv och som har handlat utan ditt samtycke.

Begränsningar i brandförsäkringen

Elkablar, bränsleledningar och komponenter ska vara fackmässigt monterade. Använd bara godkända anordningar om fordonet ska värmas eller torkas.

Glas

Vi ersätter glasrutor som spräcks eller krossas, till exempel av stenskott.

Begränsningar i glasförsäkringen

Vi ersätter inte skador på glastak eller taklucka. Vi ersätter inte heller glas som går sönder i samband med att du krockar eller kör av vägen.

Stöld

Vi ersätter skada som uppstår om någon stjälar eller försöker stjäla hela eller delar av ditt fordon. Gäller oavsett om gärningsmannen tänkt behålla, sälja eller tillfälligt använda fordonet.

Begränsningar i stöldförsäkringen

Vi ersätter inte saker som stjäls ur fordonet, då kan du få ersättning från hem- eller företagsförsäkringen. Vi ersätter inte om någon i ditt hushåll, eller någon annan som har tillgång till fordonet tar eller lånar det utan lov. Delar som inte är fast monterade ska vara inlåsta i fordonet. Del eller utrustning som inte är fast monterad ska förvaras inlåst i en lokal som bara du har tillgång till. Fordonet ska låsas med ratt- eller växellås om det inte står i ett låst garage eller på verkstad för reparation och service. Nyckeln får inte lämnas kvar i fordonet eller i närheten av det, och inte märkas med registreringsnummer, namn eller adress. Om fordonet har startspärr ska du koda av en förlorad nyckel.

Rättsskydd

Vi ersätter ombuds- och rättegångskostnader om du råkar i tvist med anledning av till exempel köp, reparation eller försäljning av ditt fordon.

Begränsningar i rättsskyddsförsäkringen

Det finns detaljerade regler för i vilka situationer försäkringen inte gäller. Om du som förare till exempel gör dig skyldig till rattfylleri när skadan inträffar gäller inte försäkringen.

Transportförsäkring

I transportförsäkringen ingår antingen trafikolycka eller trafikolycka och stöld.

Självrisker i transportförsäkringen

Självriskerna framgår av ditt försäkringsbrev.

Trafikolycka

Försäkringen gäller för skadan på det försäkrade fordonet genom trafikolycka med transportfordonet.

Begränsningar i försäkringen för trafikolycka

Försäkringen gäller med vissa begränsningar. Till exempel måste föraren ha giltigt körkort och får inte göra sig skyldig till rattfylleri.

Stöld

Försäkringen gäller för skada genom stöld när det försäkrade fordonet befinner sig på transportfordonet eller inom tävlings- och eventområde när fordonet är förvarat inom inhägnat område.

Begränsningar i stöldförsäkringen

Försäkringen gäller med vissa begränsningar. När det försäkrade fordonet transporteras med släpvagn ska släpvagnen vara täckt och låst med av Svenska Stöldskyddsföreningen godkänt lås. Draganordningen ska vara låst vid dragkroken. Dragfordonet får ej kopplas bort från släpet. Vid uppehåll på tävlings- och eventområde ska fordonet förvaras på inhägnat område eller under uppsikt. Tändningsnyckeln ska vara urtagen och får inte förvaras i eller i omedelbar anslutning till transportfordonet.

Vi vill att du ska vara nöjd

Missförstånd eller oenigheter kan oftast klaras upp på ett enkelt sätt, till exempel genom ett telefonsamtal. Sist i villkorshäftet hittar du adresser och telefonnummer om du vill framföra klagomål.

Allmänna försäkringsvillkor

1. Vilka fordon försäkringen gäller för

Villkoren gäller för tävlingsfordon som enligt försäkringsbeskedet är försäkrat. De fordon som går att teckna försäkring för är de fordonsslag som används inom tävlingsgrenarna banracing, crosscart, dragracing, drifting, karting, off-road, rally och rallycross.

2. Vad som ingår i försäkringen

Du kan teckna antingen garageförsäkring eller både garageförsäkring och transportförsäkring. Du kan inte teckna endast transportförsäkring.

3. Var försäkringen gäller

Garageförsäkringen gäller endast i Sverige och transportförsäkringen gäller inom Norden, om inget annat anges i försäkringsbeskedet.

4. Vem försäkringen gäller för

Försäkringen avser endast ditt eget lagliga ekonomiska intresse som försäkringstagare och ägare till den försäkrade egendomen. Skulle det visa sig att det är någon annan än du som äger fordonet gäller inte egendomsskyddet och någon ersättning kan inte betalas vid inträffad skada.

Vi har rätt att betala skadeersättning till

- säljaren eller kreditgivaren om fordonet köpts på avbetalning eller kredit. Ersättning betalas då till säljaren/kreditgivaren intill dennes återstående lagenliga fordran
- ägaren om du har hyrt fordonet på längre tid än ett år, det vill säga leasat den.

5. Självrisiker

Självriskerna varierar beroende på vilken del av försäkringen som berörs. De självrisiker som gäller i ditt fall ser du i försäkringsbeskedet. Ibland gäller särskilda självrisiker, dessa finns angivna under respektive avsnitt i detta villkor.

6. Vilken egendom som är försäkrad

Försäkringen omfattar det försäkrade tävlingsfordonet, verktyg till ett värde av 1 000 kronor och säkerhetsutrustning som till exempel brandsläckare, skyddskläder och hjälm. Försäkringen omfattar också normal utrustning som hör till aktuellt fordonsslag enligt nedan.

Med normal utrustning till de olika fordonsslagen menar vi fast monterad och ej fast monterad utrustning som hör till det försäkrade fordonet för att det ska kunna framföras för sitt ändamål. Utrustning som går att använda till andra fordon omfattas inte, till exempel verktyg till ett högre värde än 1 000 kronor.

För kartingfordon gäller att försäkringen omfattar två extra motorer och två extra däckuppsättningar samt en uppsättning regndäck. Högsta ersättning per däckuppsättning är 5 000 kronor. Det totala värdet på kartingfordon och utrustning är begränsat till försäkringsbeloppet i ditt försäkringsbesked.

För transportförsäkring gäller att den även omfattar verktyg upp till ett värde av högst ett prisbasbelopp.

7. Hur vi värderar och ersätter din skadade egendom

7.1 Vi ersätter din skada enligt de försäkringsvillkor som gällde för din försäkring på skadedagen.

7.2 Vi ersätter din ekonomiska förlust enligt nedanstående regler. Förlust eller annan olägenhet av att egendomen inte har kunnat användas betalar vi bara om vi särskilt har åtagit oss detta. Vi ersätter inte affektionsvärdet eller annat värde av personlig natur.

7.3 Vi har rätt att avgöra om en skada ska ersättas kontant eller repareras samt reparationsmetod eller ersättas med närmast motsvarande egendom.

Vi har också rätt att avgöra var egendomen ska inköpas eller repareras. Vi övertar äganderätten till ersatt egendom och till ersatta delar om inget annat avtalats.

Vi åtar oss att vid reparation föreslå verkstad som är miljögodkänd av oss. Vid totalskada ombesörjer vi att fordonet lämnas till av oss miljögodkänd fordonsdemonterare.

Av miljöskäl är det viktigt att minimera avfallet och främja återanvändning av delar så långt detta är möjligt. Därför gäller för denna försäkring att

- reparationsmetod ska användas som ger minsta möjliga miljöpåverkan utan att kvalitet eller trafiksäkerhet påverkas
- begagnade originaldelar ska om så är möjligt användas
- skadade plastdetaljer ska repareras om så är möjligt. Anlitad verkstad ska vara miljögodkänd och ha särskild kompetens för reparation av plast
- skador på vindruta ska repareras om så är möjligt.

Vid skada som inte omfattas av försäkringen kan vi lämna förslag på miljögodkänd verkstad eller fordonsdemonterare.

7.4 Ersättning för skada grundas på egendomens värde vid köp i allmänna handeln (marknadsvärde) omedelbart före skadan. Om fordonet i förhållande till dess marknadsvärde inte är lönsamt att reparera eller om det inte kommit tillrätta efter stöld värderar vi den inklusive utrustning enligt punkt 6. Vilken egendom som är försäkrad.

7.5 Vi betalar inte

- kostnad för förbättring eller förändring av fordonet som gjorts i samband med skadereparation
- kostnad för lackering, till exempel motiv- och effektlackering, som inte motsvarar den som fordonet hade i det seriemässiga utförandet. Vi betalar dock för varumärkes eller mönsterskyddad firmasymbol och reklamtext
- eventuell värdeminskning efter reparation
- merkostnad genom att reservdelar fraktats på annat sätt än vad som är normalt, om vi inte godkänner detta
- normalt slitage när fordonet använts i samband med stöld eller annat olovligt tillgrepp
- mervärdesskatt när försäkringstagaren eller fordonsägaren är redovisningsskyldig för sådan skatt.

Garageförsäkring

1. Vad som ingår i garageförsäkringen

Villkoren för garageförsäkring gäller för tävlingsfordon som enligt försäkringsbeskedet är försäkrat genom garageförsäkringen. För fordon som går att ställa av och på gäller försäkringen när fordonet är avställt samt när det är påställt men ej i trafik.

Försäkringen gäller för det försäkrade tävlingsfordonet samt utrustning som tillhör fordonet och omfattar brand-, glas- och stölskada samt rättsskydd.

2. Brandförsäkring

2.1 Försäkringen gäller för skada genom brand, blixtnedslag eller explosion. Med brand menar vi ”eld som kommit lös”. Punkterat däck definieras inte som explosion.

Vid anlagd brand gäller försäkringen endast om branden anlagts av tredje man. Med tredje man menas annan än dig själv eller den som handlat utan ditt samtycke.

Brand via kortslutning ersätts inte.

2.2 Vi betalar inte skada

- genom trafikolycka
- som hänt under tävling med bilen eller träning för tävling, uppvisning, övningskörning eller liknande användning av fordonet inom inhägnat område, samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning
- som hänt under hastighetskörning med fordonet som till exempel streetrace eller bankörning
- som säljare eller annan ansvarar för enligt köplagen, eller som säljare eller annan ansvarar för enligt garanti eller liknande utfästelse. Vi ersätter dock om den försäkrade visar att den som ansvarar inte avhjälper eller betalar.

2.3 Aktsamhetskrav

Elektriska kablar, bränsleledningar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.

För att värma eller torka bilen får du bara använda anordning som vi godkänt för det ändamålet. Fordonstillverkarens anvisningar ska följas.

2.4 Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 2.3 gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget avdrag om försummelsen varit lindrig. Se punkt 10 i Allmänna bestämmelser.

2.5 Självrisiker

Självrisiken framgår av ditt försäkringsbesked.

3. Glasförsäkring

Försäkringen gäller för skada på vindruta, sidoruta eller bakruta som består i att rutan genombrutits, spräckts eller krossats. Glastak/lucka och strålkastarglas omfattas inte.

3.1 Vi betalar inte skada

- som hänt vid kollision, vältning eller när fordonet körts av vägen.

3.2 Självrisiker

Självrisiken framgår av ditt försäkringsbesked.

4. Stöldförsäkring

4.1 Försäkringen gäller för skada genom stöld eller tillgrepp av forskaffningsmedel. Vi betalar också skador som uppstått vid försök till stöld eller tillgrepp. Vid stöld av på fordonet monterade hjul är ersättningen begränsad till 25 000 kronor. Begränsningen gäller inte vid stöld av hela fordonet.

Försäkringen gäller dessutom för skada som uppstått genom uppsåtlig skadegörelse i samband med sådan händelse. Vid förlust av fordonet får du ersättning om den inte kommit tillrätta inom en månad efter det vi fått din anmälan om stölden.

4.2 Vi betalar inte skada

- om någon som tillhör ditt hushåll tar fordonet och använder den utan lov
- om någon annan som har tillgång till fordonet använder den utan lov.

Anmärkning till punkt 4.1 och 4.2

Begreppet stöld är definierat i brottsbalken. Det innebär att någon olovligen tar något som tillhör en annan person i avsikt att till exempel behålla eller sälja det.

Tillgrepp av forskaffningsmedel

Innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör annan person för att använda det, men utan avsikt att behålla eller sälja det.

Om däremot någon som har tillgång till ett fordon använder det utan lov, är det varken stöld eller tillgrepp. Det är i *stället olovligt brukande*, vilket innebär att någon olovligen brukar annans fordon som han redan har i sin besittning.

Försäkringen gäller inte heller vid bedrägeri- eller försäkringsbrott.

Med *någon som tillhör ditt hushåll* menar vi person som är folkbokförd och bor på samma adress som du, förutsatt att ni har gemensamt hushåll.

4.3 Aktsamhetskrav

När fordonet lämnas skall huvudströmbrytaren vara avslagen och nyckeln urtagen. Om originallås finns får inte nyckeln lämnas kvar i fordonet eller i närheten av den, detta gäller även vid lastning och lossning. Nyckeln får inte förses med uppgifter om namn, adress eller registreringsnummer.

Kravet på låsning gäller inte när fordonet förvaras i låst garage eller annan låst lokal som du ensam har tillgång till. Kravet på låsning gäller inte när fordonet förvaras i allmänt garage, där du måste lämna ifrån dig nyckeln till stöldskyddet. Kravet på låsning gäller inte heller när du har fordonet på verkstad för reparation eller service. Försäkringstagaren ska kontrollera att samtliga fordonsnycklar överlämnas vid köp av nytt fordon. Vid förlust av nyckel ska försäkringstagaren spärra den bortkomna nyckeln så att den blir obrukbar.

4.4 Bryter du mot aktsamhetskraven i punkt 4.3 höjs självriskan med 5 000 kronor utöver ordinarie grundsjälvrisk. Den höjda självriskan tillämpas inte vid enbart stöld av delar och tillbehör.

4.5 Självrisiker

Självrisiken framgår av ditt försäkringsbesked.

5. Rättsskyddsförsäkring

5.1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för den försäkrade fordonets ägare, brukare och förare – de försäkrade – i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan lov.

5.2.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för tvist, som enbart kan prövas som tvistemål (T-mål) av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen. Tvist anses uppstå vid den tidpunkt när en part helt eller delvis avvisar ett framställt anspråk. Måste en tvist först handläggas av någon annan instans täcks inte kostnaderna för en sådan förberedande prövning av försäkringen. Om resning beviljas i nämnda mål gäller försäkringen också för detta.

Rättskyddet gäller inte för kostnader för prövning i Trafikskadenämnden.

5.2.2 Försäkringen gäller för brottmål där den försäkrade misstänks, åtalas eller slutligen döms för

- brott som enligt lagen bara kan medföra bötesstraff, till exempel vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död eller vållande till kroppsskada eller sjukdom.

Kan den som åtalas för grov vårdslöshet i trafik eller för grovt vållande till annans död eller till kroppsskada eller sjukdom, genom lagakraftäggande dom visa att brottet inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

5.3 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för

- tvister som enbart kan prövas av administrativa myndigheter eller domstolar, till exempel länsstyrelse eller allmänna förvaltningsdomstolar
- tvister som vid en rättslig prövning handläggs som så kallade småmål. Med småmål menas tvister där värdet av vad som yrkas ligger under ett halvt prisbasbelopp. Beloppsbegränsningen gäller även för tvister utomlands. Tvist med Folksam om försäkringsavtalet omfattas dock
- tvister där du inte har ett befogat intresse att få din sak behandlad
- tvister med någon som du är eller har varit gift, registrerad partner eller sammanboende med
- tvister som har samband med överlåtna krav
- för uthyres del, tvister som avser anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av fordonet
- brottmål där misstanke om brott eller åtal till någon del avser uppsåtliga eller grovt vårdslösa gärningar, till exempel rattfylleri, grovt rattfylleri eller olovlig körning. Försäkringen gäller inte heller för tvist som avser skadestånd eller annat anspråk på grund av att den försäkrade begått, eller misstänks ha begått, sådana gärningar.
- tvister som avser skadeståndsanspråk mot dig om skadeståndsskyldigheten kan omfattas av trafikförsäkringen
- tvister som gäller personskadereglering så länge ersättning för ombudskostnader kan lämnas genom trafikförsäkringen.

5.4 När försäkringen gäller

5.4.1 Huvudregel

Du kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten eller misstanken om brott uppkommer och om den då gällt oavbrutet i minst två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits i bolaget. Om du tidigare haft samma slags rättsskyddsförsäkring i annat bolag får du tillgodoräkna dig den.

5.4.2 Om du inte haft försäkring i två år

Om du när tvisten uppkommer har försäkring men inte haft den så lång tid som två år, kan du ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffat sedan försäkringen trätt i kraft.

5.4.3 Om din försäkring upphört

Om du inte längre har någon rättsskyddsförsäkring när tvisten uppkommer därför att försäkringsbehovet upphört kan du trots detta få rättsskydd genom försäkringen om den var i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffade och det därefter inte har gått längre tid än tio år. Beträffande preskription se punkt 16 i Allmänna bestämmelser.

5.5 Var försäkringen gäller

Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i något som har inträffat inom försäkringens giltighetsområde, se punkt 3 i Allmänna försäkringsvillkor.

5.6 Ombud eller försvarare

5.6.1 För att få rättsskydd måste du anlita ett ombud eller en försvarare. Ditt ombud ska vara en advokat eller en biträdande jurist som är anställd på en advokatbyrå.

Du kan även anlita annat lämpligt ombud. Du och vi kan i så fall begära att Svensk Försäkring avger ett råd givande yttrande i frågan om ombudets lämplighet.

5.6.2 Vi har rätt att hos Sveriges Advokatsamfund påkalla skiljedom rörande skäligheten av det anlitate ombudets arvode och kostnader. Vi har även rätt att begära prövning av skäligheten av advokats eller biträdande jurists arvode och andra kostnadsanspråk hos Advokatsamfundets och Svensk Försäkrings ombudskostnadsnämnd.

Om ombudet inte är advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå kan Svensk Försäkrings ämnd för rättsskyddsfrågor pröva skäligheten av arvodes- eller kostnadsersättningen.

5.7 Vilka kostnader försäkringen ersätter

Vi ersätter endast sådana kostnader som är nödvändiga och skäliga. Vi ersätter inte kostnader som du kunde fått ersatt av staten eller av din motpart. Ersättning kan även lämnas i tvister som förlikas eller av annat skäl aldrig kommer inför domstol.

Försäkringen ersätter

- ombuds och försvarares arvode och kostnader
- kostnad för medlare som blivit utsedd av tingsrätt eller hovrätt
- kostnader för nödvändiga utredningar som ditt ombud beställt
- kostnader för bevisning i rättegång och skiljeförfarande
- expeditionskostnader i domstol
- rättegångskostnader som du har ålagts att betala till din motpart
- rättegångskostnader som du vid förlikning har åtagit dig att betala till din motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade fullföljts.

Ersättning lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för rättshjälpsområdet, respektive enligt brottmålstaxan. Som huvudregel utbetalas arvode och annan ersättning då ärendet har slutredovisats till Folksam. Allmänt a conto kan dock utbetalas om det finns skäl till det med hänsyn till det arbete som lagts ned i ärendet och till den tid som återstår innan ersättning kan fastställas. Betalning a conto sker inte oftare än en gång i halvåret.

5.8 Vilka kostnader försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte

- värdet av ditt eget arbete, förlorad inkomst, resor, uppehålle eller andra omkostnader som du har haft
- kostnaden för verkställighet av dom, beslut eller avtal
- merkostnader som beror på att du har anlitat flera ombud eller försvarare eller bytt ombud eller försvarare såvida det inte föreligger särskilda skäl
- ersättning till skiljemän
- kostnader som i avvaktan på prövning av liknande mål inte ska ersättas enligt 10 § 9 punkten rättshjälpslagen.

Har du tillerkänts ersättning i form av skadestånd som också får anses täcka advokatkostnader, får du inte ersättning ur försäkringen för dessa kostnader.

5.9 Högsta ersättningsbelopp

Vid varje tvist eller brottmål kan ersättningen högst uppgå till tre prisbasbelopp. Endast en tvist anses föreligga om

- du och annan försäkrad står på samma sida
  - flera tvister avser samma angelägenhet
  - yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser och omständigheter.
- Således kan en tvist föreligga även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

5.10 Självrisiker

Självrisiken är 20 procent av skadekostnaden, dock lägst 1 500 kronor eller vad som framgår av försäkringsbrevet.

Transportförsäkring

1. Vad som ingår i transportförsäkringen

Villkoren för transportförsäkring gäller för tävlingsfordon som enligt försäkringsbeskedet är försäkrat genom transportförsäkringen.

Försäkringen gäller för skada på det försäkrade tävlingsfordonet och utrustning som tillhör fordonet genom trafikolycka, eller genom trafikolycka och stöldskada, under transport med försäkringstagarens egna, lånade, hyrda eller leasade fordon. Med egna fordon avses även anställdas fordon och hyrda, leasade eller lånade fordon. Med (egna) fordon avses förutom bil, även traktor och släpfordon. Vilken omfattning du har framgår av ditt försäkringsbesked.

Folksams ansvar börjar då tävlingsfordonet lämnar försäkringslokalen eller upplagsplatsen och upphör då fordonet placerats på avsedd plats eller fordonet disponeras på annat sätt av försäkringstagaren.

Försäkringen omfattar inte transporter som sker i yrkesmässig trafik.

2. Trafikolycka

2.1 Försäkringen gäller för skada på det försäkrade fordonet genom trafikolycka. Med trafikolycka menas skada som uppkommit som direkt följd av att transportfordonet råkat ut för kollision, nedstörtning, vältning, sådan dikeskörning som föranlett bärgning av fordonet, brand, explosion, åskslag, urspårning eller brott på ram, hjulaxel eller liknande. Försäkringen gäller också för kollision med föremål utanför fordonet även om föremålet enbart träffar det försäkrade fordonet.

2.2 Försäkringen gäller genom haveri till sjöss, under förutsättning att det försäkrade fordonet befinner sig på transportfordonet. Med haveri till sjöss menas att fartyget gått totalt förlorat, uteblivit, sjunkit, kantrat, strandat, kolliderat med annat fartyg eller annat föremål (däri inbegripet is) eller varit utsatt för brand, explosion eller åskslag. Försäkringen omfattar även bidrag i gemensamt haveri.

2.3 Försäkringen ersätter bärgningskostnad och annan skälig kostnad, som försäkringstagaren haft för minskning eller begränsning av skadan, detta även om försäkringsbeloppet härigenom överskrides.

2.4 Vi betalar inte skada

- för transporter som sker i yrkesmässig trafik
- som består i tids-, ränte- eller konjunkturförlust, förlorad handelsvinst, förlust av marknad, ökning av kostnader eller annan indirekt förlust
- på försäkrat fordon som förorsakats eller består i
  - normalt svinn
  - att det försäkrade fordonet före transportens början inte emballerats, packats, anoljats eller annars iordningställdes för transporten på ett ändamålsenligt sätt eller att egendom, som inte varit tillfredställande täckt, utsatts för nederbörd
  - att transportfordonet förslitits, underhållits bristfälligt eller överbelastats
  - att bredden på transportfordonet eller lasten eller transportfordonets hjultryck överskridit allmänna regler eller föreskrifter
- på försäkrat fordon som uppkommit då transportfordonet av försäkringstagaren eller med hans vetskap eller medgivande av annan person
  - förts i terräng eller på väg vilken är förbjuden för lastbilstrafik och då transportfordonet i sig är en lastbil
  - framförts då föraren saknat för transportfordonet giltigt körkort eller då denne gjort sig skyldig till rattfylleri eller varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel än alkohol
  - använts för olovlig forsling av det försäkrade fordonet eller brukats som hjälpmedel i samband med brottslig gärning
- på försäkrat fordon när transportfordonet hyrts ut eller lånats ut till annan med rätt för denne att själv köra eller att anställa förare av transportfordonet

- eller förlust vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt förorsakats av eller står i samband med jordbävning, vulkaniskt utbrott, atomkärnreaktion, radioaktivitet, krig, invasion, krigsliknande operationer, vare sig krig förklarats eller icke, inbördeskrig, strejk, eller lockout eller åtgärd av den, som obehörigen kommit till makten
- på försäkrat fordon som förorsakats av självantändning, förruttnelse, avdunstning, kyla, värme, temperaturväxlingar, luftens inverkan eller annars av det försäkrade fordonets egenkap av att fördärvas samt repor, skavning och andra ytliga skador, som inte innebär att fordonet deformerats, såvida inte skadan är en direkt följd av en händelse, som omfattas av punkt 2.1 och 2.2. Trafikolycka eller punkt 3.1 Trafikolycka och stöld.

2.5 Självrisiker

Självrisiken framgår av ditt försäkringsbesked.

2.6 Särskild självrisk – höjledsskada

Självrisiken är 50 procent av ett prisbasbelopp vid kollision som föranletts av att transportfordonets höjd inklusive last uppgått till 4,5 meter eller mera eller överstigit den maxhöjd som finns angiven på viadukter och andra fasta överbyggnader över väg eller gata eller på ledningar eller dylikt.

3. Trafikolycka och stöld

3.1 Utöver vad som anges i punkt 2. Trafikolycka, gäller försäkringen även för stöld när det försäkrade fordonet befinner sig på transportfordonet eller inom tävlings- och eventområde när fordonet är förvarat inom inhägnat område. Med stöld menas styrkt tillgrepp.

3.2 Vi betalar inte skada

- för transporter som sker i yrkesmässig trafik
- som består i tids-, ränte- eller konjunkturförlust, förlorad handelsvinst, förlust av marknad, ökning av kostnader eller annan indirekt förlust
- på försäkrat fordon som förorsakats eller består i
  - normalt svinn
  - att det försäkrade fordonet före transportens början inte emballerats, packats, anoljats eller annars iordningstälts för transporten på ett ändamålsenligt sätt eller att egendom, som inte varit tillfredställande täckt, utsatts för nederbörd
  - att transportfordonet förslitits, underhållits bristfälligt eller överbelastats
  - att bredden på transportfordonet eller lasten eller transportfordonets hjultryck överskridit allmänna regler eller föreskrifter
- på försäkrat fordon som uppkommit då transportfordonet av försäkringstagaren eller med hans vetskap eller medgivande av annan person
  - förts i terräng eller på väg vilken är förbjuden för lastbilstrafik
  - framförts då föraren saknat för transportfordonet giltigt körkort eller då denne gjort sig skyldig till rattfylleri eller varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel än alkohol
  - använts för olovlig forsling av det försäkrade fordonet eller brukats som hjälpmedel i samband med brottslig gärning
- på försäkrat fordon när transportfordonet hyrts ut eller lånats ut till annan med rätt för denne att själv köra eller att anställa förare av transportfordonet
- eller förlust vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt förorsakats av eller står i samband med jordbävning, vulkaniskt utbrott, atomkärnreaktion, radioaktivitet, krig, invasion, krigsliknande operationer, vare sig krig förklarats eller icke, inbördeskrig, strejk, eller lockout eller åtgärd av den, som obehörigen kommit till makten
- på försäkrat fordon som förorsakats av självantändning, förruttnelse, avdunstning, kyla, värme, temperaturväxlingar, luftens inverkan eller annars av det försäkrade fordonets egenkap av att fördärvas samt repor, skavning och andra ytliga skador, som inte innebär att fordonet deformerats, såvida inte skadan är en direkt följd av en händelse, som omfattas av punkt 2.1 och 2.2. Trafikolycka eller punkt 3.1 Trafikolycka och stöld.

3.3 Aktsamhetskrav

När det försäkrade fordonet transporteras med släpvagn ska släpvagnen vara täckt och låst med av Svenska Stöldskyddsföreningen godkänt lås. Draganordningen ska vara låst vid dragkroken. Dragfordonet får ej kopplas bort från släpet.

Vid uppehåll på tävlings- och eventområde ska fordonet förvaras på inhägnat område eller under uppsikt.

Tändningsnyckeln ska vara urtagen och får inte förvaras i eller i omedelbar anslutning till transportfordonet.

3.4 Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 3.3 gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget avdrag om försummelsen varit lindrig. Se punkt 10 i Allmänna bestämmelser.

3.5 Självrisiker

Självrisiken framgår av ditt försäkringsbesked.

Allmänna bestämmelser

För försäkringen gäller försäkringsvillkor, försäkringsbesked samt försäkringsavtalslagen.

1. Skydd av personuppgifter

Vi värnar om din personliga integritet och vill att du ska känna dig trygg i hur vi hanterar dina uppgifter. När du ingår ett försäkringsavtal med oss, behöver vi hantera dina personuppgifter för att kunna administrera försäkringsförhållandet, hantera anmälda skador, beräkna försäkringspremier eller för att tillhandahålla relevant information och marknadsföring till dig. De uppgifter vi behandlar kan vara ditt namn och adress, hälsoinformation, om det finns medförsäkrad, uppgifter om försäkringsfall och annan relevant information. Merparten av personuppgifterna samlas in från dig men vi kan även samla in uppgifter från en tredje part eller från offentliga källor. Personuppgifterna behandlas huvudsakligen för att vi ska kunna fullgöra våra åtaganden enligt försäkringsavtalet. Vi kan även behöva hantera uppgifterna för att fullgöra en rättslig förpliktelse, för att fastställa, göra gällande eller försvara ett rättsligt anspråk eller när vi har ett berättigat intresse av att hantera dina uppgifter.

Kontaktuppgifter till det Folksam-bolag som är ansvarig för hanteringen av dina personuppgifter finner du i ditt försäkringsbesked. Du kan även kontakta Folksams dataskyddsombud på dataskyddsombud@folksam.se.

Vi kommer att spara dina personuppgifter så länge vi behöver dem för att uppfylla det ändamål för vilka de samlats in. Därefter raderar vi uppgifterna.

Dina personuppgifter hanteras med sekretess enligt våra etiska regler. Dina adressuppgifter och grundläggande uppgifter om ditt avtal hanteras i ett för Folksam-bolagen gemensamt kundregister för bland annat automatisk adressuppdatering och samordning av bolagens information och marknadsföring till dig. Vi kan även behöva lämna ut vissa personuppgifter till återförsäkringsföretag. Om uppgifterna överförs till ett land utanför EU, säkerställer vi att sådan överföring är laglig, exempelvis genom att använda de standardiserade modellklausuler för dataöverföring som antagits av EU-kommissionen och som finns tillgängliga på EU-kommissionens webbplats.

Du har rätt att få information om vilka uppgifter som vi behandlar om dig, att få felaktiga uppgifter rättade, att begära att vi begränsar vår behandling och att dina uppgifter överförs till annan part samt invända mot den behandling vi utför. Du har även rätt att inge klagomål till ansvarig tillsynsmyndighet.

Läs mer om vår hantering av personuppgifter och dina rättigheter på [folksam.se/personuppgifter](https://www.folksam.se/personuppgifter)

2. Skaderegistrering

Vi använder oss också av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att vi får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsföretag. Ändamålet med GSR är att tillhandahålla ett underlag till försäkringsföretag för att identifiera oklara försäkringsfall. Därigenom kan företagen motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter. Uppgifterna kan även användas i avidentifierad form för statistiska ändamål. Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se www.gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

Vi kan också lämna uppgifter om bland annat stölder och eftersökt gods till Larmtjänst AB, en branschgemensam organisation som arbetar för att bekämpa försäkringsrelaterad brottslighet.

Vi äger rätt att i det för försäkringsbranschen gemensamma skadeanmälningsregistret (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring.

3. Avtalet och premien

Försäkringen gäller från och med den dag som anges i försäkringsbrevet. Tecknas försäkringen samma dag som den ska börja gälla, gäller den från och med det klockslag den tecknades.

Försäkringen gäller inte för skada eller fel som inträffat eller uppkommit innan försäkringen börjat gälla.

Försäkringen förnyas automatiskt för ett år i sänder om inte uppsägning har gjorts av dig som försäkringstagare, förmedlare med av dig godkänd fullmakt eller av oss. Den förnyade försäkringen börjar löpa när tiden för den tidigare försäkringen går ut. Vill du istället säga upp försäkringen från huvudförfallodagen behöver du inte ange någon särskild anledning. Uppsägning från vår sida när du begär förnyelse kräver däremot särskilda skäl enligt försäkringsavtalslagen. Tecknar du försäkring för ditt fordon i annat försäkringsbolag förnyas inte försäkringen.

Du kan säga upp försäkringen under försäkringstiden om det föreligger viss anledning som anges i försäkringsavtalslagen, till exempel om behovet av försäkring upphör eller liknande omständighet inträffar. Du får också säga upp försäkringen vid skada att upphöra inom 14 dagar. Från vår sida kan vi säga upp försäkringen under försäkringstiden bara om du eller den försäkrade grovt åsidosatt era förpliktelser mot oss eller om det finns synnerliga skäl.

Om försäkringen sagts upp av dig eller oss, får du tillbaka den del av premien som du har rätt till.

Försäkringen och premien bygger på de uppgifter som du har lämnat oss.

Vi har rätt att begära uppgifter från dig som påverkar din premie. Får vi inte in begärda uppgifter beräknas premien utifrån av oss förutbestämda regler.

4. Upplyningsplikt

När du vill teckna, utvidga eller förnya försäkring ska du på vår begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkringen ska meddelas. Du ska ge riktiga och fullständiga svar på våra frågor.

Om du inser att vi tidigare haft oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen ska du utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

5. Riskökning

5.1 Du ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till oss om ett förhållande som har angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras.

5.2 Om du uppsåtligen eller av oaktsamhet eftersatt din upplyningsplikt (39) eller anmälningsplikt (40) kan ersättningen sättas ned i fråga om varje försäkrad efter vad som är skäligt med hänsyn till den betydelse förhållandet skulle ha haft för vår bedömning av risken, det uppsåt eller den oaktsamhet som har förekommit och övriga omständigheter.

5.3 Ändring av premie och andra villkor kan vi normalt bara göra i samband med förnyelse av försäkringen.

Om vi vill göra sådan ändring meddelar vi dig senast i samband med att vi sänder dig premiekravet så du har tid att bestämma dig om du vill godta ändringen eller låta försäkringen upphöra.

Sådan premieändring som beror på ändrat riskförhållande, till exempel fordonsbyte, adressändring eller höjning av årlig körsträcka, har vi rätt att göra omgående.

Om det visar sig att körsträckeklassen varit för hög har du rätt att begära återbetalning efter försäkringsårets slut.

5.4 Premie för nytecknad försäkring ska betalas inom 14 dagar, eller enligt separat avtal, efter den dag då vi sände dig premiekravet. Detsamma gäller tilläggspremie på grund av att försäkringen ändrats under försäkringstiden.

Premie för förnyad försäkring behöver inte betalas tidigare än en månad från den dag då vi sände dig premiekravet. Om premieperioden är högst en månad ska premien dock betalas på periodens första dag.

5.5 Om premien inte betalas i rätt tid och dröjsmålet inte är av ringa betydelse skriver vi och säger upp försäkringen att upphöra 14 dagar därefter. Samtidigt påminner vi dig om att om du betalar inom 14 dagar så fortsätter försäkringen att gälla.

Är det fråga om obetald tilläggspremie får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkring med hänsyn till den premie som du tidigare betalat.

5.6 Betalar du premien efter det att försäkringen har upphört på grund av underlåten betalning anser vi att du har begärt ny försäkring från och med dagen efter den då premien betalades. Vi underrättar dig inom 14 dagar om vi inte vill bevilja ny försäkring.

5.7 Har du hindrats från att betala premie i rätt tid på grund av att du blivit svårt sjuk, berövats friheten eller inte fått ut lönen eller pensionen från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder, fortsätter försäkringen ändå att gälla. Men den upphör om premie inte betalas inom en vecka efter det att hindret fallit bort och i vart fall när tre månader gått från den dag premien skulle ha betalats.

5.8 Skulle vi av någon anledning säga upp försäkringen men du får vårt brev för sent på grund av omständigheter som du inte kunnat råda över, upphör försäkringen först en vecka efter det du fått brevet. I vart fall upphör den när tre månader gått från avsändandet och detta gäller även om brevet inte kommit fram.

6. Dubbelförsäkring

Har samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade beviljat försäkring.

Du har dock inte rätt till högre ersättning från bolagen än vad som sammanlagt svarar mot skadan. Är summan av ansvarsbeloppen större än skadan, fördelas ansvarigheten mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

7. Avdrag på ersättning

7.1 Aktsamhetskrav

Försäkringen ger dig ett långtgående skydd vid skada. Du måste dock själv medverka till att skada inte inträffar. I villkoret finns några krav på aktsamhet som du måste följa för att inte riskera avdrag på ersättningen. Hur vi beräknar avdraget framgår vid respektive aktsamhetskrav i villkorstexten.

Hänsyn tas till den betydelse förfarandet haft för skadan eller dess omfattning och till omständigheterna i övrigt.

7.2 Framkallande av försäkringsfall

Försäkringen gäller inte för dig om du framkallat skadan uppsåtligen eller, i den mån du uppsåtligen förvärrat följderna av en skada.

Om skadan uppkommit eller dess följder förvärrats genom grov vårdslöshet från din sida kan vi göra avdrag på ersättningen. Detsamma gäller om du annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls.

8. Räddningsplikt

När en skada inträffar åligger det varje försäkrad att efter bästa förmåga begränsa dess omfattning till exempel larma brandkåren vid brand och försöka rädda hotad egendom i den mån det kan ske utan fara. Rimlig kostnad för åtgärd att hindra följderna av en skada som hänt ersätts av oss vare sig åtgärden lyckats eller inte, i den mån du inte har rätt till ersättning från annat håll.

Det nu sagda gäller även om det är fråga om att hindra en skada som omedelbart hotar att inträffa. Däremot ersätter vi inte förebyggande åtgärder som till exempel kostnad för låsbyte vid förlust av fordonsnyckel.

Har du uppsåtligen åsidosatt dina skyldigheter att vidta räddningsåtgärder kan vi göra avdrag på ersättningen efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Detsamma gäller om du har åsidosatt dina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet.

9. Identifikation med den försäkrade vid tillämpning av punkt 7

Med ditt handlande likställs handlande av den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen.

Om det föreligger synnerliga skäl tillämpas inte denna bestämmelse.

10. Undantag från bestämmelserna om avdrag enligt punkterna 5.2 och 7 samt vid brott mot aktsamhetskrav

Vi gör inget avdrag vid

- ringa oaktsamhet
- handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd eller som var under tolv år
- handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

11. Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalat ersättning för skada övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

Om vi förskotterar pengar eller ställer betalningsgaranti måste du betala tillbaka om det visar sig att du inte hade rätt till ersättningen från försäkringen.

12. Lag, garanti eller annat åtagande

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

Har du vid köp av egendom tecknat särskild försäkring, så gäller din fordonsförsäkring endast i den mån ersättning inte lämnas genom den särskilda försäkringen.

13. Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution, upplopp eller uppror.

Om skadan hänt utanför Sverige tillämpar vi inte undantaget för krigsskador inom tre månader efter oroligheternas utbrott. Förutsättningen för att försäkringen ska gälla är dock att fordonet fanns i det drabbade området vid utbrottet och oavbrutet fram till den dag skadan inträffade. Dessutom får du inte ha tagit del i oroligheterna eller tagit annan befattning med dem som rapportör eller dylikt och inte heller låtit någon annan använda fordonet för sådana ändamål.

Under samma förutsättningar betalar vi också förlust av fordon som konfiskerats eller måste lämnas kvar vid evakuering eller internering.

14. Atomskador med mera

Ersättning lämnas inte för skada vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess.

Försäkringen gäller inte heller för skada genom spridande av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terrorhandling.

Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår, och som framstår att vara utförd i syfte att

- allvarligt skrämja en befolkning
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd eller
- allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

15. Dammbrott

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med dammbrott.

16. Preskription

Du förlorar din rätt till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd om du inte väcker talan mot oss inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om du framställt ditt anspråk till oss inom den tid som angetts här har du dock alltid sex månader på dig att väcka talan mot oss, räknat från det att vi har förklarat att vi har tagit slutlig ställning till anspråket.

Om skada inträffar

1. Anmäl till oss vad som hänt så snart som möjligt. Ta gärna första kontakten med oss per telefon. Telefonnummer framgår av ditt försäkringsbesked.

2. Stöld, tillgrepp av fortkaffningsmedel, skadegörelse, kollision med djur eller skada som orsakats av annat okänt motorfordon ska anmälas till polisen i det land där händelsen inträffade.

För vår bedömning i ersättningsfrågan är vi bland annat beroende av vad som framgår av polisprotokollet. Du ska därför medverka i polisutredningen genom att lämna alla uppgifter du har. Lämna oss en kopia av polisanmälan.

3. Skada som har hänt när fordonet transporterats på annat färdmedel ska också anmälas till transportföretaget.

4. För att vi ska kunna bedöma ditt ersättningskrav måste du ge oss de upplysningar och handlingar som vi behöver såsom inköpskvitton, läkarintyg och så vidare.

Du är också skyldig att medverka till besiktning som vi vill utföra i anledning av inträffad skada.

5. Om du bryter mot bestämmelserna i punkterna 1-4 ovan och försummelsen medför skada för bolaget kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdrag görs efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Vid ringa oaktsamhet görs inget avdrag.

6. Om du eller någon annan som begär ersättning vid skada uppsåtligen eller av grov vårdslöshet lämnar oriktiga uppgifter, förtiger eller döljer något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning kan vi göra avdrag efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

7. Reparation ska i förväg godkännas av oss. Våra anvisningar ska följas vid valet av reparatör, reparationsmetod och material. För försäkringen gäller vissa miljöåtaganden. Dessa framgår av punkten 20.

Du ska som ägare till fordonet, efter vårt medgivande, beordra reparation samt godkänna eller reklamera utfört arbete.

Återbetalning vid förskott

8. Om vi förskotterar pengar eller ställer betalningsgaranti för någon typ av kostnader måste du betala tillbaka om det visar sig att du inte hade rätt till ersättning från försäkringen.

Dröjsmålsränta

9. Vi strävar efter att betala skador så snart det går och i de fall utredningen drar ut på tiden kan vi betala ersättning i förskott. Skulle det ändå, trots att du gjort vad som åligger dig och skadad egendom reparerats eller återanskaffats, dröja mer än en månad innan du får ersättning får du ränta på det belopp du är berättigad till.

Dröjsmålsräntan beräknas enligt 6 § räntelagen. Medan vi väntar på polisutredning eller värdering får du istället ränta enligt Riksbankens referensränta. Även sådan ränta beräknas från den tidpunkt som anges i första stycket. Vi betalar inte ut räntebelopp som understiger 100 kronor.

Force Majeure

10. Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadestredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

Vid frågor om försäkring eller skador

Kundservice

Kontakta Folksam Företagssupport på telefon 08-772 86 35.
För öppettider se folksam.se
E-post foretag@folksam.se

Skadeärenden

Kontakta oss vid inträffad skada. Du når oss på telefon 0771-950 950.
För öppettider se folksam.se

Folksam Jour

Inom Sverige 0771-45 00 00
Utanför Sverige +46-771 45 00 00

Hjälp utanför Sverige

Utanför Sverige kan du få hjälp av våra larmcentraler eller vid personskada SOS International.
Kontaktuppgifter, se nedan.

SOS-International

Nitivej 6, DK-2000 Fredriksberg, Denmark
sos@sos.eu
Telefon +45-70 10 50 50
Telefax +45-70 1050 56

Om vi inte skulle komma överens

Vi vill att du ska vara nöjd

Det är viktigt att det finns en väl fungerande klagomålshantering för att du som kund ska kunna få dina intressen tillgodosedda. En god hantering av klagomål ger Folksam en möjlighet att fånga upp problem samt att vidta förebyggande åtgärder.

Vänd dig till Folksam

Missförstånd eller oenigheter kan ofta klaras upp på ett enkelt sätt. Ta därför först kontakt med den som handlagt ditt ärende. Om du ändå inte blir nöjd så kan du kontakta handläggarens närmaste chef.

Gäller oenigheten värdering av skadad egendom kan du begära ett utlåtande av opartisk värderingsman.

Kundombudsmannen Folksam

Du som är kund i Folksam har möjligheten att få ditt ärende omprövat av Kundombudsmannen som är oberoende i förhållande till Folksams organisation. Kundombudsmannen omprövar de flesta ärenden rörande försäkring, skadefrågor och sparande. Om du inte är nöjd med Folksams slutliga beslut kan Kundombudsmannen göra en opartisk bedömning av ditt ärende. Efter det att Folksam har lämnat sitt slutliga beslut har du ett år på dig att göra en anmälan till Kundombudsmannen, under förutsättning att preskription inte inträtt i enlighet med vad som anges nedan i avsnittet ”Vänta inte för länge”.

Adress: Kundombudsmannen Folksam, 106 60 Stockholm.
Telefon: 020-65 52 53
E-post: kundombudsmannen@folksam.se
Webb: folksam.se

Branschgemensamma nämnder

Du kan i vissa fall få ditt ärende prövat i nedan nämnd.

Nämnden för Rättsskyddsfrågor

Nämnden för Rättsskyddsfrågor prövar på begäran av försäkrad omfattningen av rättsskydds-försäkring, fråga om ersättningsanspråk inom rättsskydds-försäkring och trafikförsäkring och fråga om överprövning av ombuds lämplighet inom rättsskydds-försäkring och trafikförsäkring. Du kan själv begära prövning hos Personförsäkringsnämnden och Nämnden för Rättsskyddsfrågor via en särskild blankett som finns hos Svensk Försäkrings Nämnder.

Adress: Svensk Försäkrings Nämnder, Box 24067, 104 50 Stockholm telefon: 08-522 787 20
webb: forsakringsnamnder.se

Anmälan till nämnden för Rättsskyddsfrågor måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till Folksam.

Allmän domstol

Du kan få din tvist med Folksam prövad av tingsrätten. Om du har rättsskydds-försäkring kan den ersätta en del av rättegångskostnaderna.

Vänta inte för länge

Om du väntar för länge med att få din tvist prövad kan du förlora din rätt till ersättning (preskription). Vill du undvika preskription måste du väcka talan vid tingsrätten inom tio år från skadetillfället/tidpunkten när det förhållande inträffade/inträdde som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsersättning eller annat försäkringskydd.

Om den tidpunkten inträffat före den 1 januari 2015 måste du i regel väcka talan inom tre år från det att du fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande.

Om ett försäkringsavtal berättigar till ersättning för olika ersättningsposter eller olika skador vid olika tidpunkter kan delar av kravet preskriberas enligt äldre bestämmelser och andra delar enligt nya bestämmelser.

Om du som privatperson anmält din skada eller ditt anspråk före preskriptionstidens utgång har du alltid sex månader på dig att väcka talan från det att du fått slutligt besked från Folksam eller Kundombudsmannen.

Folksam